ב"ה

ג ל י ו נ ו ת ל י ו ר ן : פ ר ש ת ה ש ב ו ע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה תשיעית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

זאת הברכה (תש"י-תשי"א) ל"ג כ"ב - כ"ת

דן (כ"ב)

א. דן גור אריה יזנק מן הבשן.
מקשים מפרשים: איך יאמר עליו "מן הבשן" והנה לא היתה נחלתו בבשן, כי בשן היא ארץ מגשה מעבר הירדן מזרחה?
נסה לתרץ קושיה זו.על פי משוטו של מקרא?

ב. ספרי כ"ב: "יזנק מן הבשן". מה זינוק זה יוצא ממקום אחד ונחלק לשני מקומות.
כן שבטו של דן נושל לו חלק בשני מקומות.
חסבר לאיזה מאורע המסדר"י רמוז המסדק לדעת הספרי והיכן הוא מוזכר בספר יהושע?

ג. מן הבשן.
חזקוני: למי שבטן מקום אריות וחיות רעות.
אברבנאל כי בבשן היו כבשים ואילים שמנים.

1. הבא הוכחות מן התנ"ך לכל אחת משתי הדעות.
2xx. מה ההבדל בהבנת הפסוק בין שני המפרשים?

נפתלי (כ"ג)

ד. טבע רצון.
מלבים ויקרא א' כ"ו: "הרצון" יבוא בעברי על שני כוונות. (א) על הפיוס סליחה וכפרה על החטא, כמו (ישעיה מ') "כי נרצה עונה".
(ב) על ההפץ בדבר מה ובזה הוא נרדף עם חפץ.
רמב"ן ד"ה שבע רצון ומטוה רש"י ויקרא י"ט ה' ד"ה לרצונכם תזבחו בפרשתנו ל"ג ט"ז ד"ה ורצון טוכני סנה; רצון, רמב"ן ד"ה נפתלי שבע רצון עד "אבל במדוש".
מלבים " " " " : מיתיה מסה בחלקו:

1. לפי איזו משתי ההוראות של "רצון" הניתנות במלבים לויקרא מפרשים המפרשים כאן?
2. מה בין רש"י לרמב"ן בפירוש הפלה הזו ולמי משניהם קרוב המלבים בפירושו כאן?
3. מה המריץ את רש"י לפרש הדרך זו ולמה לא הלך בדרך הרמב"ן?
(לשאלה זו ע': גליון ויקרא תש"ב ד, אמור תש"ד ג).

אשר (כ"ד-כ"ה)

ה. ברוך מבנים אשר.
רש"י ד"ה ברוך מבנים אשר.
רמב"ן " " " עד "ושוב מצאתיו".
אברבנאל; ואולי יהיה פירוש הכתובים כן, שמבע האנשים בכלל ובני ישראל בפרט בהיותם שוים באהבה, תרבה ביניהם הקנאה כשיבדל אחד מהם ביתר שאת, באומרם: "כלנו בני איש אחד נחנו, מי שמן לאיש שר ושופט עלינו". ולכן נאמר במלכי (אסתר י') "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצוי לרב אחיו דורש טוב לעמו..." כי זכר לדבר מתמיה, שמרדכי בהיותו יהודי יהיה משנה למלך; ויותר מזה שיהיה גדול ליהודים, כי אע"פ שיהיה משנה למלך לא יהיה גדול בעיני היהודים, כי תמיד יאמרו: "ומי אביו, ומי הוא זה ואיזהו שמלאו לבו להתנאות", לזה אמר שהיה גדול בעיני היהודים; ויותר זר מזה שהיה רצוי לרוב אחיו ולא יקנאו במשלתו (כי גם זה מטבע בני ישראל מאד) ולכן להגיד דבר פלא אמר, שהיה רצוי לרוב אחיו, לא לכלם כי אם לרובם, וזה אמנם מפני שהיה דורש טוב לעמו..., ועל זה הדרך אמר "ברוך מבנים אשר" ר"ל מחולל יהיה מאחיו ויהיה רצוי אחיו, שהוא דבר יוצא מטבעם; ונתן הסבה לחיותו מבורך מפיהם באמרו "וטובל בשמן רגלו", שהיה לו שמן רב ולא היה מקפיד עליו אבל היה נדיב ונותן ממנו מתנות, כי זה המכוון "וטובל בשמן רגלו".א.

1. מה הן ההוראות השונות האפשריות של מ' "מאשר" בפסוקנו ואיזו מהן נראים מתאימה ביותר?
הטוה לשאלה זו גליון עקב תש"ג ג 11
2. במה שונה אברבנאל ממאר המפרשים בפרוש "וטובל בשמן רגלו".

חזק חזק ונתחזק!

א לדברי אברבנאל אלה השוה גם דברי מדרש תנחומא פקודי ז' המובאים בגליון ויקהל - פקודי תשי"ד ב.